

ہر سال دی طرح اس سال وی پردھان منتری، راشٹریپتی آتے ہور وڈے لیڈراں تے افسراں نے ہندوستان دی آزادی دی ورھے گنڈھ دے موقعے تے بڑیاں دھوناندھار تکریراں کیتیاں۔ لال قلعے توں بولدیاں ہند دے وزیراعظم منموہن سنگھ نے بڑے جوش نعل کیہا کہ اسیں پچھلے کجھ سالوں وچ بھت ترقی کیتی ہے، ہر سال ۸ فی صدی دے حساب نعل پیداوار وڈھ رہی ہے، آتے ہندوستان دُنیا دی اک وڈی آرتھک طاقت دے طور تے اُجھ رہا ہے۔ پر اوہنوں وی ایہہ گل ضرور مننی پئی کہ اس ترقی دا فائدہ ہندوستان دے عام لوکاں نوں نہیں ہویا۔ اُونے کیہا کہ اوہنوں ایہہ احساس ہے کہ دہاتی علاقیاں دے لوکاں دا اس وڈھ رہی پیداوار آتے ترقی نے کوئی فائدہ نہیں کیتا آتے اوہ اس ترقی دیاں بکھششاں توں محروم ہی رہ گئے ہن۔ پر آپے موڈھے تے تھاپی دیندیاں منموہن سنگھ نے کیہا کہ اوس دی سرکار نے دہاتی علاقیاں وچ لوکاں دے چھلے لئے ہُن کئی سکیمیں شروع کیتیاں ہن تے غریبی بھتتا چر نہیں رہی۔ اک ہور سرکاری ماہر نے وی آپے بیان وچ کیہا ہے کہ آرتھک سدھاراں نعل وڈھ رہی پیداوار دا مُک دی ۲۰٪ وسوں نوں ہاے کوئی فائدہ نہیں ہویا ہے۔

ہندوستان دے لیڈر لوک پچھلے تقریباً ۶۰ سالوں دے عرصے توں آزادی آتے گنتنتر دوس دے موقعیاں تے ہر سال لال قلعے توں ایہو جہیاں تکریراں کردے آئے ہن۔ ہُن منموہن سنگھ وی آپے توں پھلے سرکاری لیڈراں وانگ ہی لوک بھلائی کرن دیاں سکیمیں بناؤن تے لاگو کرن دیاں ٹاہراں مار رہا ہے۔ نہرو مارکا سوشلزم، اندرا

مارکا غریبی ہٹاؤ، باجپائی مارکا لشکرا ہندوستان، آتے ہن منموہن
 سنگھ مارکا مُسکراؤندے آتے ڈویلپمینٹ کر رہے ہندوستان دی
 اصلیت نوں جائدے تال سارے ہن پر پھیر وی حقیقت آتے پردہ پاؤن
 دی اسفل کوشش وچ بھو کے نعرے آتے جھوٹھیاں تکریراں کیتیاں ہی
 جاندیاں رہیاں ہن تے کیتیاں جا رہیاں ہن۔ لوکاں نوں ایہناں
 تکریراں آتے نعریاں نے پچھلے سٹھ سالوں وچ کجھ نہیں دتا۔
 تکریراں کرن والے بدل جاندے ہن پر لوکاں دے حالات نہیں بدلے۔
 لوکاں دے مٹلے سٹھ سالوں توں ودھدے ہی آئے ہن آتے جنّاں چر
 طاقت لوکاں دے ہتھ نہیں آؤندی ودھدے ہی جائے ہن۔

حا کم ٹو لے تے ایہناں دے آگواں دیاں ساریاں دلیلاں اس
 بُنیادی حقیقت آتے پردہ پاؤن نوں ہی ہندیاں ہن کہ آج دے
 سماج وچ پیداوار دا منتو لوکاں دیاں لوڑاں پرا کرنا نہیں بلکہ
 حا کم ٹو لے دے مُنافیاں نوں ودھاؤنا ہے۔ اس کر کے پیداوار بھانویں
 جنیں مرضی ودھی جاوے عام شہری نوں اسدا کوئی فائدہ نہیں ہندا۔
 کرتیاں دی محنت صدقہ پیدا کیتی ہوئی دولت کجھ مُٹھی بھر امیر
 گھراٹیاں دے ہتھوں وچ چلی جاندی ہے۔ دولت پیدا کرن والے نوں
 مچکھ لجھدی ہے آتے دولت ہڑپ جان والے موجاں ماندے ہن۔ زر
 آتے زور والیاں نے سرکار آتے راجتنتر دے ڈنڈے دے زور پیداوار
 دے رشتے اس تراں نعل قائم کیتے ہن کہ عام شہری نوں روٹی
 لئی زر تے زور والیاں دی چاکری کرنی پیندی ہے۔ پیسے والے
 اوس نوں گھٹ تے گھٹ تنخواہ تے نوکر رکھدے ہن۔ ایہہ نوکر
 پیداوار بھانویں جنیں مرضی کیوں نہ ودھا دین، اوناں نوں اوہو تنخواہ
 ہی ملدی ہے۔ دوجے پاسے عام بندے دے ورتن والیاں وستاں دیاں
 قیمتاں نوں ایہہ ہر سال اتانہ مچکدے رہندے ہن جہدا کُل اثر

ایہہ ہے کہ عام بندے دی خرید شکتی ہر سال گھٹدی جاندی ہے۔ آج
 دُنیاں دے بہو گنتی مُکلاں وِچ ایہو عمل چل رہا ہے۔ مثال دے
 طور تے، امریکہ وِچ بہت زیادہ دولت پیدا ہون دے باوجود
 وی کروڑاں ہی لوکاں کول آپنی بیماری دے علاج دا کوئی وسیلہ نہیں
 ہے اتے پیداوار کئی گنا ودھن دے باوجود وی عام لوکاں دیاں
 تنکھاواں وِچ کوئی خاص وادھا نہیں ہویا ہے تے اوناں دی حالات
 ماڑی ہی ہوئی ہے۔

۶۰ سال پہلاں جدوں لوکاں دی جدوجہد توں مجبُر ہو کے انگریز
 نوں ہندوستان چھڈنا پیا تاں جاندا جاندا طاقت آپنے جھولیچکاں دے
 ہتھ دے گیا۔ اس جھولیچک لائے نوں انگریزاں نے آپ ہی پیدا
 کیتا تے پالیا سی تے اوناں نوں پورا یقین سی کہ انگریزاں
 دے جان بعد وی انگریز بستیواد دے ہند وچلے ہتیاں نوں ایہہ
 کدے نقصان نہیں کرن گے۔ ایہناں جھولیچکاں نے آپنے اتے آپنے
 بستیواد جوٹیداراں دے مفاد نوں محفوظ رکھن لئی پُرانا بستیواد
 راجتنتر اتے بُنیادی ڈھانچہ برقرار رکھیا۔ بستیواد راجتنتر دے دو
 منتو سی۔ ہند دی لٹ کرنی اتے اس منتو لئی ہند دے لوکاں
 نوں دہشتدرا کرے رکھنا۔ انگریز بستیواد دے جھولیچکاں نے انگریز
 دی مدد نعل ہندوستان دے لوکاں دی طاقت ہڑپ کے آپنے ہتھ وِچ
 لے لئی تے لٹ اتے دہشت ہور وی ودھائی۔ ایہہ بستیواد ڈھانچہ
 دیسی حاکم جماعتاں دے وی بڑا راس آیتیا ہے کیونکہ ہند دے
 لوکاں دی لٹ کرن تے اوناں نوں دہشتدرا کری رکھن دا کم ایہدے
 نعل اسانی نعل ہوئی جا رہا ہے۔ اس کرے ایہہ کوئی حیرانی دی گل
 نہیں ہے کہ عام لوکاں دے حالات بد توں بدترین ہندے جا رہے
 ہن۔ اس وِچ وی شک نہیں کہ لوکاں نے آپنی محنت اتے قدرت

دے سومیاں نعل پیداوار بہت ودھائی ہے پر اس ودھ رہی پیداوار
 نعل اوناں دا کجھ نہیں بندا آتے ودھ رہی پیداوار دے باوجود
 ہزاراں کسان ہر سال خدکشی کر رہے ہن۔ منموہن سنگھ جاں اوسدے
 ورگے ہور لیڈر ہر سال لال قلعے توں تکریراں آتے بیانبازی کرے
 لوکاں دی اکھاں وچ گھٹا پاؤن دی کوشش کردے ہن کہ سرکار
 لوکاں لئی بہت کجھ کرن دی کوشش کر رہی ہے۔ پر پرناہ اوٹھے
 ہی رہندا ہے۔ لوکاں دی محنت تے قدرت دے خزانیاں صدقہ ودھدی
 پیداوار آتے دولت نوں ہڑپ جان والا لوٹو ٹولا راجتنتر نوں ورت
 کے اوہی قنون بناؤندا ہن جو ایہناں نوں سوت بیٹھا ہے۔ قانون،
 راجتنتر، سیاسی پارٹیاں آتے سنویدھان وغہرہ زر آتے زور والیاں
 دا ہی پکھ پوردے ہن۔ ایہناں ساریاں اداریاں نوں ورت کے حاکم
 جماعتاں نے لوکاں آتے قدرت دے سادھناں نوں آپنے ہٹھاں وچ
 کر لیا ہے تے لوکاں کول کجھ نہیں چھڈیا۔ زمیناں آتے فیکٹریاں
 پیسے دے زور والیاں دے ہٹھاں وچ ہن۔ نرمدا گھاٹی دی مثال
 لئیے تاں سرکار آتے راجتنتر نے اوٹھوں دی وسوں نوں بے گھر کر
 دتا ہے تے لوکاں دے سادھن تکریریاں دے ہٹھ پھڑا دتے ہن۔
 سرکار دی دلیل ہے کہ اس نعل پیداوار بہت ودھیگی آتے ڈویلپمنٹ
 ہوویگی۔

پچھلے چھ دہاکیاں دا تجربہ دسدا ہے کہ ہندوستان دا راجتنتر، آرتھک
 ڈھانچہ آتے سیاسی پرٹالی حاکم ٹولے دے ہٹھ وچ جبر دا ہتھیار
 جو لوکاں دی لٹ کرن لئی ورتیا جا رہا ہے۔ ہندوستان دا حاکم
 ٹولا پچھلے چھ دہاکیاں توں بستیاوادی راجتنتر نوں ہی چلا رہا ہے۔
 پچھلے کجھ سالوں توں اس تندر نوں امریکن سامراج دی رنگت وچ
 رنگن دی وی کوشش کیتی جا رہی ہے کیونکہ حاکم ٹولا ایہہ سمجھدا

ہے کہ امریکہ نعل رل مل کے انھاں دے مُنافے ودھ سکدے ہن۔
 انفرمیشن ٹیکنالوجی دا کھیترو وی سدھے طور تے امریکن کمپنیاں
 نعل جڑیا ہویا ہے اس لئی بستیاوادی راجتنتر آتے سیاسی پرنالی نوں
 تھوڑا جیہا امریکن رنگ چاڑھن دی وی کوشش کیتی جا رہی ہے پر
 اس دا بستیاوادی خاصہ لٹ آتے دہشت دا راج۔ او سے تراں ہی
 قائم دائم ہے۔ حاکم ٹو لے نوں ہن لائسنس۔ راج دی لوڑ نہیں رہی
 اس کر کے اوہ ہن کھلے ویوپار آتے لبرلائزیشن تے دوجی پیڑھی
 دے سدھاراں دی گل کر رہے ہن۔ پر ایہہ سارا کجھ لوکاں
 دے حقاں تے چھاپے مارن لئی ہے، اوناں دی چھل لائیں لئی ہے۔

پیداوار ودھن نعل لوکاں دی خوش حالی تاں ہی ہو سکدی ہے جے قدرتی
 وسیلیاں آتے آپنی محنت بارے فیصلے کرنا لوکاں دے ہتھ ہووے آتے
 پیداوار دا منتو لوکاں دیاں ودھ رہیاں لوڑاں نوں پورا کرنا
 ہووے حاکم ٹو لے دے مُنافے ودھاؤنا نہیں۔ پیداوار بارے فیصلے
 لوک اپنے ہتھ وچ آپنی ایکتا آتے سیاسی لہر نعل ہی لے سکدے
 ہن۔ حاکم ٹو لے دے راجتنتر، سرکاراں آتے سیاسی پارٹیاں اس
 کَم وچ اوناں دیاں مُخالف ہن۔ اس لئی لوکاں نوں آپنی طاقت
 آتے ایکتا نعل ایہہ کَم کرنا پویگا۔ ایہہ آج تاریخی لوڑ ہے۔
 آج دا ساریاں نالوں زیادہ فیصلہ کن مسئلہ ایہہ ہے کہ سیاسی طاقت
 کس دے ہتھ وچ ہے؟ سیاسی طاقت اپنے ہتھ وچ لئی بغیر لوک اپنے
 مثلے حل نہیں کر سکدے ہن۔ جِنّاں چر لوک سیاسی طاقت اپنے ہتھ
 لے کے آپنا راجتنت - پرجا دا راج۔ قائم نہیں کردے اوناں چر منموہن
 سنگھ ورگے لیڈر لوکاں نوں اک ووٹاں پاؤن والا اجڑ ہی سمجھدے
 رہنکے، ہر سال لال قلعے توں ایہو جہیاں تکریراں کردے رہنکے آتے
 حاکم ٹولا بستیاوادی راجتنتر نوں اپنے فائدے لئی ورتدا رہے گا۔

اس بستیوادی راجتنتر نوں ختم کرے پر جارج آتے اک نویں سیاسی
پر نالی قائم کرنا سہیں دی لوڑ ہے۔ اس توں بغیر لٹ کھسٹ، غریت
آتے جہالت توں کھہڑا نہیں چھٹ سگدا۔